

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celoveci 10. januarja 1885.

Št. 1.

Vabilo k naročbi.

Leto se je pomladilo in z novim letom je „Mir“ začel svoj četrti tečaj. Nam se zdi, da smo vse storili za list, kar je bilo v naših močeh. Preverjeni smo, da nas stari naročniki ne bodo zapustili; upamo pa še, da se bo oglasilo mnogo novih. To je pa tudi potrebno, kajti mi dajemo list tako po ceni, da bi ne mogli izhajati, ako bi imeli le malo naročnikov.

Lepo se zahvalimo tistim gospodom rodoljubom, ki so nam toliko pripomogli, da se je list razširil po slovenskih pokrajinah, in prosimo jih za dobrohotno pomoč tudi zanaprej.

Pa mnogo je koroških Slovencev, ki naš list prav radi prebirajo, pa jim menjka evenka, da bi ga plačali; zato prav lepo prosimo tiste blage rodoljube, ki so nas podpirali, da smo zamogli mnogim takim prošnjam vstreči, naj ne opešajo v tem rodoljubnem delu tudi prihodnje leto. Ko bi ti dobrotniki vedeli, kako naš list koroške Slovence zbuja in podučuje, vedri in tolaži, in kako vsako številko že z veseljem pričakujejo, gotovo bojo z veseljem vse storili, da se toliko potrebni „Mir“ ohrani in vedno bolj ukorenini!

Prosimo gg. naročnike, naj z naročnino za prihodnje leto nikar ne odlašajo predolgo. Tako zvemo, koliko listov nam je tiskati.

Cena lista ostane 1 gld. za celo leto.

Prosimo pa, ker je cena tako nizka in nas poština stane okoli 600 gld. na leto, naj vsaki, kdor le premore, priloži še 24 kr. za poštino, kakor l. 1884.

Bog daj svoj blagoslov!

Vredništvo in Opravništvo.

Poglejmo v novo leto 1885.

Leto 1885 bo za Slované imenitno, posebno za Slované, ki živijo v našem avstrijskem cesarstvu. Najprej se hočemo spominjati velikega slovanskega romanja v moravsko mesto Velehrad. Tam namreč počivajo kosti slovanskega apostelja sv. Metoda; letos pa bo ravno 1000 let, kar je bil ta sveti mož in nadškof tam pokopan. Zato se bojo nad njegovim grobom zbirali katoliški Slovani iz vseh dežel našega cesarstva: Čehi, Moravci, Slovaki, Poljaki, Rusini, Kranjci, Štajerci, Korošci, Primorci, Hrvati, Dal-

matinci in Bošnjaki. Očistili bojo svoje duše in prosili velika dva svetnika svv. Cirila in Metoda, naj bi onadva, ki sta v svojem življenju toliko skrbela za Slované in jim prinesla luč svete vere pa tudi slovanske pismenke, tudi zdaj v nebesih prosila Boga za nas Slované, da bi nam dal večakati in doživeti lepših dni. Morda bo pripomogla priprošnja teh dveh naših svetnikov, da se po Božji previdnosti in po modrosti sv. očeta papeža združijo spet vsi Slovani v edini, sveti, katoliški cerkvi, kar vsi srčno želimo! Ako bi se v letu 1885 pot pogladila za to združenje, potem bo to leto zapísano z zlatimi črkami v slovanski zgodovini.

Ako pa hočemo ta dva naša apostelja in blagovestnika častiti tako, da bo tudi Bogu dopadljivo, moramo živeti in delovati zmirom v njunem duhu, po naukih svete Kristusove vere. Kakor sta nam onadva prinesla omiko, pa le krščansko omiko, ki ima sveto vero za podlago; tako moramo tudi mi svojo zvestost in omiko naslanjati na resnice naše vere. Mi moramo pisati in prebirati le dobro krščanske bukve in časopise, da se zmirom bolj utrdimo v nebeskih krepostih, v veri, upanji in ljubezni do Boga. Tako postanemo vredni učenci svv. Cirila in Metoda. Podpirati moramo posebno našo družbo sv. Mohora, katera v duhu svv. Cirila in Metoda podučuje in izobražuje verno ljudstvo slovensko. Slišali ste, kako so se zaleteli naši nasprotniki v to slavno družbo, ker dobro vejo, da družba s svojimi pobožnimi bukvami pot zapira liberalnim naukom, da Slovincem pomaga braniti vero in narodnost. Pokažite, Slovinci, kako draga vam je družba sv. Mohora, nasprotnikom navkljub se je le trdno oklenite! Zato pa se le pridno zapisujte v družbo in pridno prebirajte bukve, ki vam jih ona pošilja! Vrli poverjeniki družbe bojo dali pravi odgovor na interpelacijo dr. Trauna s tem, da pridobijo čedalje več novih udov!

To leto pa bo imenitno tudi v političnem pomenu. Imeli bomo volitve v državni zbor. Ako slovanska in nemško-katoliška stranka še bolj zmaga, kakor pred šestimi leti, potem se bo na Dunaji marsikaj obrnilo na bolje, Slovinci znajo zadobiti vse tiste pravice, po katerih zdaj toliko hrepenijo. Posebno koroški Slovinci moramo napeti vse žile, da spravimo vsaj enega poslanca v državni zbor na Dunaj. Hvaležni smo drugim slovanskim poslancem, da so se za nas potegovali, pa ko je dr. Vošnjak govoril za koroške Slovence, so naši nemškutarji rekli, da koroški Slovinci vse drugače mislijo; g. minister pa na tisti govor še odgovoril ni. Treba je tedaj, da dobimo lastnega

poslanca, Korošca. On bo povedal, kako se nam godi, in tam bo tudi prej uslišan, kakor v Celovcu, kjer kraljujejo in vladajo sami nemški liberalci. Treba je, da se že za časa začnemo pripravljati na volitve, in vsak rodoljub naj v svojem kraju že zdaj začne podučevati volilce, kako imenitno da so te volitve in koliko škode si sami nakopljemo na glavo, ako se premalo zmenimo za to reč.

To leto bo tedaj imenitno na več strani. Bog daj zdravje in srečo!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Podpirajmo družbo sv. Vincencija! Družba Vincencijeva podpira trojne vrste ljudi: 1. uboge in bolne ljudi vsakega stanu in vsakega spola, ako so podpore res vredni in potrebni; 2. male, zapuščene otroke; 3. revne študente. Nekaj je dobrotnikov, ki družbo zmirom podpirajo. Pa takih je žalibog premalo. Družba je v veliki zadregi, ker bi bilo treba pomagati na vse strani, pa dohaja premalo darov. Za uboge in otroke naj skrbi vsaka občina posebej za se; za revne dijake pa je druga. Saj mnogi gospodje dobro vejo, koliko mora prestati reven študent! Podpirajte toraj družbo sv. Vincencija, da bo ona več dobrega za revne študente storiti zamogla. Kdor v denarjih ne more nič dati, naj pa pošlje kaj drugega, na pr. krompirja, repe, fižola, moke, špeha, suhega mesa, masla itd. posebno iz Celovške okolice. Tako boste pripomogli, da bo spet več duhovnikov, katerih tako pomanjkuje. Predstojnik družbe je č. g. kanonik Šelander. Darovi pa se lahko pošljejo tudi na vredništvo „Mira“.

Iz Vetrinja. (Župan sam oklicuje po slovensko. Kje pa je pisar?) Na dan sv. Štefana sem slišal našega župana Seebacherja, ko je ljudem nekaj okliceval po slovensko. Tako je prav; saj smo Slovenci, naj se nam toraj pové po slovensko, kar gosposka želi od nas. Zakaj potem trdijo, da je v Vetrinji vse nemško? Čudno je pa tudi, da oklicuje oče župan kar sam! Občinski pisar mu jo je menda pobrisal! Kdo bo pa zdaj trosil nemškutarijo po Vetrinji in po Hodisah? In tak človek je imel največ besede pri zadnjih volitvah!

Iz Beljaka. (Obrtnija pekovi in mesarjev.) Kakor je zdaj žito dober kup, bi človek mislil, da bo tudi kruh zlo dober kup in da bojo tako veliki hlebi, da bo enega delavec štirinajst dni dovolj imel, toda temu ni tako: Kruh ostane majhen, kakor je bil, ko je bila rž po 6 po 7 in pšenica po 8, po 9 gld. birn. Ravno tako je tudi pri mesarjih. Če je živina draga, tedaj postane tudi meso drago, če se pa potem kup pri živini zniža, pa meso ostane drago, kakor je bilo, ko je bila živina draga; saj se je ljudstvo že na tako ceno navadilo. Od druge strani ubogi delavec komaj pridela za vsakdanji živež, kterega mora za tak drag denar sproti kupovati.

Čudno je, da ni za te obrtnike kake posebne postave in da v deželni zboru in občinskih odborih nikdar ne pride to vprašanje na vrsto. Rajši se gospodje pečajo s tem, kako bi se mesto olup-

šalo, kako bi se dalo več ptujcev sem v naše kraje privabiti. Saj je tujcev že tako preveč, da spodrivajo domače ljudstvo; še celo stem si gospodje belijo glave, kako bi odpravili družbo sv. Mohora. Da bi pa delavnemu ljudstvu breme nekoliko zljajšali, to jim še v glavo ne pade. Ali bi se ne dala, postavim, taka mestna pekarija napraviti, ktera bi imela dolžnost, kruh po tako nizki ceni prodajati, kakoršno bi ravno dopuščala cena žita? Tako bi se drugi prisilili, kruh dajati boljši kup. Ravno tako bi se tudi dala napraviti mestna mesnica.

Gospode pač le to najbolj skrbi, kako bi se dalo več davka naložiti. V ta namen so si izmislili še pokojnino (penzijo) za posle.

Od spodnje Zile. (Vlada in nemški šulferajn.) Če kako društvo ne dela po svojih pravilih, sme ga vlada razpustiti. Kako da se tako ne zgodi nemškemu šulferajnu? On pravi, da hoče braniti in podučevati le nemške otroke, v resnici pa lovi najrajši slovenske otroke. Njegov namen je penemčevanje; zakaj pa tega ne pové v pravilih?

Pa še nekaj. Ali sme vlada in državna oblast zraven sebe trpeti društvo, ki vladi veže roke? Tako dela šulferajn. On nareja z občinami pogodbe, in jim denar daje le proti temu, ako se zavežejo, da ostane šola zmirom nemška. Ako bi pa kedaj vlada spoznala za potrebno, da v kateri teh občin napravi slovensko šolo, stopil jej bo šulferajn naproti in rekel: „Stoj, tukaj imam jes besedo, jes sem dal nekaj denarne podpore!“ Tako je postal šulferajn država v državi. Še deželne in državne učitelje vabi in kliče na svojo stran in jim daje darove! Vsakemu uradniku pa je prepovedano, jemati darove! Nihče pa ne more služiti dvema gospodoma. Tako ne pojde!

Iz Rožne Bistrice. (V Št. Janžu zgubijo duhovnika. — Naša obrtniška šola.) Nedavno sem bil v Št. Janžu, in ljudje so mi pravili vsi žalostni, da so zgubili svojega dušnega pastirja. Č. g. Greiner so šli namreč v Žrelec pri Celovcu, in bojo oskrbovali tudi Št. Jakobsko faro. Za tega gospoda je res škoda; bili so ne samo dober dušni par, ampak tudi zvest Slovenec. Tudi o volitvah so se skazali možaka. Pač srečna je fara, kjer ljudje spoštujejo in ubogajo svojega duhovnika, on pa ljudstvo lepo uči in vodi po poti v časno in večno srečo! Ko so č. g. Greiner jemali slovó, se je vse jokalo v cerkvi, tako so jih ljudje radi imeli.

Brali smo, da bo morda prenehala naša obrtna (rckodelska) šola. Za trdno pa ne vem, kako stoji ta stvar. Ljudem ne bo dosti škode, če se ta šola odpravi, pač pa učitelju. Šola je čisto nemška, učenci pa niso mogli hoditi h krščanskemu nauku, in je bila pritožba zavolj tega.

Iz Borovelj. (Puškarska zadruga. — Obrtna šola.) Naša puškarska zadruga še zmirom ni narejena. Liferanti vlečejo na eno stran, delavci pa na drugo; tedaj ne pridejo do čistega. Da tudi delavci branijo svoje pravice, to je čisto prav.

Govori se, da bi imela naša obrtna šola prenehati, ker je menda občina noče zadosti podpirati. Menda pa ne bo prišlo do tega. To pa vem, da šola ni prav dobro uravnana. Prvič je skor čisto nemška, učenci pa slovenski; drugič pa to ni prav,

da se podučuje v šoli ob nedeljah ravno med s.v. mešo. Ko bi prav hoteli, učenci ne morejo k meši! Ljudje godrnjajo, ker jim to ni prav.

Iz Borovelj. (Peki kaznovani. — Čuden šolski načelnik!) Dve reči bi danes rad omenil; niste sicer novi, pa zmirom še besede vredni. Kaznovali so nedavno več kmetiških pekov, ki so že veliko let pekli kruh in ga vozili na trg pred očmi gosposke. Ako se je gosposki zdelo, da nemajo pravice za to, zakaj jim tega ni zabranila že prej? Zdaj so jim naložili precej visoke denarne kazni.

Prav čudno je to, da imamo v Borovljah za šolskega načelnika protestanta ali luteranca Wernerja, ki je Prus, ni naše vere in je goreč liberallec. Otroci so vsi katoliške vere, Borovci pa jim postavijo luteranca za varuha! Ali ni to narobe svet?

Iz Bajtiš pri Borovljah. (Prenovljena cerkev.) Nobeden vam še ni pisal iz našega kraja, da imamo zdaj vso prenovljeno cerkev. Gospod oskrbnik Marx se je največ potegnil za to reč in poklical g. Fr. Ozbiča iz Celovca, da nam je cerkev vso na novo preslikal (premalal) in naredil tudi tri nove oltarje. Vsi smo jih veseli, tako lepo so narejeni. Gosp. Ozbič je pokazal, da ni samo zvest rodoljub, ampak tudi mojster pri svojem delu. Hvala pa tudi vsem, ki so kaj darovali, da se je mogla cerkev polepšati.

Iz Sveč. (Slovensko ne znajo!) Nam zmirom priporočajo, kako dobro bi bilo za nas, ako se naučimo nemško. Pa tudi za gospode uradnike bi bilo dobro in potrebno, ko bi se naučili slovensko. Dostikrat pride Slovenec v škodo zavolj tega, ker se gospodi uradniki nočejo učiti našega jezika. Le poslušajte, kaj se je zgodilo meni. Ležal sem bolan pri usmiljenih bratih v Št. Vidu. Pohvaliti jih moram, da so mi pridno stregli in me dobro zdravili. Zato sem pisal svoji ženi, da jej ni treba hoditi k meni, ker mislim tako že kmalo domu priti. Napisal sem pa naslov po slovensko, in to je menda krivo, da ona ni dobila pisma in je po nepotrebnem prišla k meni dolgo pot iz Sveč do Št. Vida. Kako lahko bi bilo to izostalo, ako bi bili gospodje pri pošti skrbeli za to, da žena pismo dobi! Če že ne moremo zahtevati, naj bi vsi uradniki, tudi v nemških krajih, znali slovensko, to bi se pa vendar lahko poskrbelo, da bi imeli vse kraje in vse pošte na Koroškem tudi po slovensko zapisane, da bi vedeli, kam pisma pošiljati, če je napis po slovensko zapisan. Opomniti moram še to, da sem zadej na pismo po nemško na zavitku zapisal svoje ime, da sem v bolnišnici, še številko postelje sem pristavil. Če tedaj mojega slovenskega napisa niso znali brati, zakaj niso pisma prinesli nazaj, in ga oddali vratarju, ki ga je prinesel?

Valentin Šavnik p. d. Puščovec.

Iz Rude. (Naši šolski križi.) Nadučitelja Stotza smo se srečno znebili, namestnika pa še nemamo. Ostal nam je drugi učitelj Wagner, ki pa ne zna zadosti slovensko. Zato je prosil krajni šolski svet, naj bi se nam poslal drug učitelj, in naj bi se prestavil tudi drugi učitelj Wagner, ki ne zna slovensko. Med tem smo pa zvedeli, da je nadučiteljska služba že razpisana, in da se tam pravi, naj se prošnje pošiljajo na okrajni šolski

svet v Velikovecu, namesto na naš krajni šolski svet. To je pa res čudno; saj postava vendar govori, da se morajo take prošnje pošiljati na krajni šolski svet (dež. zak. od 17. jan. 1870 §. 5.) Mi želimo in prosimo za takega učitelja, ki bi znal dobro slovensko, zraven pa tudi orgljati.

Ukazali so nam, da moramo razširiti šolsko poslopje. Vi pa veste, kaki siromaki smo, ker nam je letos vse toča pobila. Če se že mora zidati, naj bi se rajši na šolo postavilo drugo nadstropje, potem bi še Lipiška šola dobila prostor; kajti posebna šola v Lipici je nepotrebna. Zdaj pa hočejo šolo le pri tleh popravljati in razširjati, kar dosti stane, pa malo izdā. Siti smo že vseh šolskih križev.

Iz Gorenč pri Rudi (Lipiška šola.) Da se le po nemško podučuje, naredijo na Koroškem šolo, kdo ve kje! Tako je tudi šola v Lipici čisto nepotrebna, pa je vendar ne opustijo, ker je nemška. Šola nema dosti otrok, in še od teh jih je skor polovica iz občine na Rudi, kjer imajo tako svojo šolo. Do Rude bi imeli otroci komaj pol ure; nekateri otroci iz hribov pa hodijo v Ruško šolo pol drugo uro daleč. Občine v Rudi še prašali niso, ko so fužinarji in uradniki napravili tisto šolo v Lipici, in vendar postava veli, da se mora občina prašati, če na svoji zemlji novo šolo dovoli ali ne. Šolsko izbo imajo v Lipici tudi zadosti žalostno. Otroci so večidel slovenski, in vendar se podučujejo v nemškem jeziku. Ravno to se nemškutarjem najbolj dopade. Otroci so pa tudi tako „kunštni“, da vse znajo, samo latinske meše še ne znajo brati, zato smo v Gorenčah še zmirom brez duhovnika.

Iz Pliberške okolice. (Grčar in Matzka. — Judovski listi.) Štajerci so nam poslali sodniškega uradnika Grčarja, ki je ves goreč za nemškutarijo. (V Šmarji na Štajerskem so bili kmalo siti njegovih nemškutarskih muh, in so ga potisnili k nam na Koroško.) Mi bi jim radi povrnili to dobroto; zato smo bili veseli, ko smo slišali, da nas misli zapustiti naš advokat dr. Matzka in preseliti se v Brežice. Na vse zadnje se je pa menda skesal in ostane tukaj.

V gostilnici tukajšnje železniške postaje sem nedavno videl judovski časnik „Vorstadt-Zeitung“. Ravno v tistej številki, ki sem jo v roke dobil, se je časnik norčeval iz naše vere. To je čudno, da kristjani marajo za take časnike in da jih naročujejo še rajši, kakor poštene, katoliške liste. Tudi Beljaški list „Allg. Zeitung“ priporoča judovski list „junger Kikeriki.“ Pošteni „Mir“ bi najrajši čisto zadušili; judovske, brezverske liste pa priporočajo in naročujejo. Veri nevarne liste ljudem ponujati za berilo, je greh.

Iz Gorenjskega. (Priljubljen učitelj.) Kako dandanes že ljudstvo vé in zna ceniti za sluge njih občespoštovanih in priljubljenih učiteljev, priča nam Nakelska fara na Gorenjskem. Ko so zvedeli, da ima njih mirni, delavni, štedljivi in vse hvale vredni učitelj gospod Jožef Traven priti na svojo prošnjo za nadučitelja na dvorazredno šolo na Trato pri Škofji Loki, so si najpred prizadevali, da bi g. učitelja pregovorili, da bi še hotel ostati pri njih. Posrečilo se jim je res, da je g. učitelj akoravno nerad, vendar odjental in njih želji ustregel, in se odpovedal boljše plačani in boljše častni službi. Potem so naredili jako lepo

prošnjo, s katero so dokazovali, koliko škodo bi imela vsled te prestave njih šola in občani. Prošnjo so podpisali udje šolskega sveta, srenjski odborniki in drugi občani in jo lastnoročno oddali deželnemu šolskemu svetu in še ustno priporočili.

Iz Ribnice na Dolenjskem. (Nov zvon.) Veliko slovesnost smo pretečeni mesec obhajali v naši fari v Ribnici. Namreč dobili smo nov velik zvon. Po celi Ribniški dekaniji in fari slišalo se je pri vseh cerkvah lepo vbrano zvenenje, ko je prihajal zvon v naš kraj. Čulo se je tud streljanje v več krajih. Videlo se je tud mnogo ljudi na cesti stati ki so čakali zvona. In ko se je bližal zvon, prišlo mu je naproti v procesiji mnogo ljudstva in tud več duhovnov. Čast. gosp. dekan Ribniški Martin Skubic so zvon krstili. Zvon je res velik in lep, ter tehta 53 centov in 73 funtov. Glas ima kaj lep in močen in sliši se po več ur okrog. Mi farmani Ribniški moremo res iz celega srca našemu gosp. dekanu hvaležni biti, ker so nam našo farno cerkev tako olepšali v teh letih, kar so pri nas. Franc Pucelj iz Brež.

Izza Save. (Šolska bratovščina za Slovence.) Od vseh strani pritiskajo na Slovence. Nas vse bi radi ponemčili z nemškimi šolami. Na to dela posebno nemški šulferajn. Šulferajnske šole pa so nevarne tudi za sv. vero. Skušnja uči, da tak, ki je zatajil svoj rod in svojo kri, rad in pogosto zataji v djanji tudi svojo vero. V šulferajnskih šolah pa je še krščanski poduk skor nemogoč, ker se otroci ne učijo slovensko brati, zato tudi katekizma ne znajo brati. Ja, šulferajn deli celó pohujšljive bukve med mladino, kakor je storil v Maverlu pri Ornomlji. Naša verska in narodna dolžnost je tedaj, da delamo proti nemškemu šulferajnu. Odvrčajmo slovenske otroke od njegovih šol, in skrbimo za slovenske šole!

Na Štajerskem menda snujejo slovensko šolsko družbo ali bratovščino. To je prav! Ako bo stala družba na verski podlagi, podpirali jo bodo radi vsi slovenski duhovniki. Udje ali družabniki naj se razdelijo: 1. v ustanovnike, ki bi kaj več darovali za družbo; 2. v redne ude, ki bi dajali po 1 gld. na leto; in 3. v brate in sestre, ki bi dajali po kakih 10 kr. na leto. Za vsako farno pa naj se postavi poseben poverjenik, da bo te doneske pobiral, kakor pri družbi sv. Mohora.

Bratovščina naj se imenuje po slovanskih apostelnih ssv. Cirilu in Metodu.

(Opomba vredništva. Te misli so lepe in hvale vredne, samo to smo hoteli omeniti, da že imamo bratovščino sv. Cirila in Metoda, in da bi zavolj tega morda kazalo, izbrati si družega patrona, morda sv. Maksa (za Štajersko) ali pa sv. Miklavža, znanega prijatelja malih otrok.)

Iz Komna pri Št. Lovrencu na Štajerskem. (Duhovske spremembe.) Že lansko spomlad so nas zapustili naš prejšnji gosp. župnik Sorglechner, ter se preselili v prav lepo farno. Ta gospod so bili milega srca in nevrjetno skrbni za svoja opravila. Zato smo solznih oči jemali od njih slovó. Potem so prišli gosp. Bauman k nam za provizorja. Ta gospod so se pokazali srčnega narodnjaka pri volitvah; veliko so nam pomagali, da smo podrli nemškutarje. Lepa hvala jim! Z otroci so bili kaj prijazni in dobrosrčni, dostikrat jih je stala ta dobrota precej denarja. Bog jim poplati!

Zdaj smo pa dobili novega župnika, č. g. J. Kralja, ki so se že v kratkem času prikupili farmanom. Prišli so k nam 21. decembra 1884. Upeljali so jih č. g. dekan in več drugih duhovnikov. Se ve da smo novega gospoda sprejeli lepo in častno, kakor se spodobi. Pohvaliti se mora posebno naš narodni nadučitelj gosp. Praprotnik, ker on si je mnogo prizadjal, da smo g. župnika sprejeli častno in lepo. Gosp. novemu župniku pa želimo, naj bi mnogo let med nami živeli zdravi in zadovoljni, naj bi z nami potrpeli in nas z ljubeznijo vodili po pravi poti. Narodni farmani.

Iz Konjic. (Dr. A. Prus †) Britka zguba je zadela štajerske Slovence: umrl je v Konjicah blagi rodoljub dr. Anton Prus. Ta gospod je resnično ljubil svoj slovenski rod in podpiral je vse narodne slovenske naprave, posebno tudi časnik „Mir“. Slovenci konjiškega okraja so ga ljubili kakor svojega očeta. Prizadeval si je dosti, da se je naredila v Konjicah slovenska posojilnica. Kmete je učil, naj ostanejo zvesti svojemu slovenskemu rodu. Tudi je bil veren kristjan in živel je v lepem miru s čast. duhovščino. Rojen je bil v Konjicah, se izšolal na Dunaji za doktorja pravice. Nekaj časa je služil na Dunaji potem pa je rajši preselil se v svojo domovino in je v Konjicah delal narodu na blagor. Njegov pogreb je bil prav lep, enajst duhovnikov in veliko ljudstva ga je spremilo na zadnji poti. Naj v miru počiva!

Iz Spodnje Ložnice na Štajerskem. (Tri zlate poroke.) Redka slovesnost, kakoršne še stari ljudje ne pomnijo, obhajala se je v sredo pred adventom v Slov. Bistrici. Bile so tri zlate poroke na enkrat. Ti srečni stari pari so bili: Jože in Mica Bukovšek iz spodnje Ložnice, Šimon in Barba Žnidar iz Lišeč, ter Matevž in Mica Planinšek iz Ritoznoja. Žnidarjev par je vdrugič blagoslovil nju lastni sin, č. g. M. Žnidar, kaplan v Sl. Bistrici. To je bilo kaj lepo videti in ljudje so se jokali. Pri obedu je bilo kaj kratkočasno in vrstile so se različne napitnice. Prvo napitnico so nazdravili č. g. dekan Hajšek starim trem poročenim parom. Došlo je mnogo duhovnikov k tej svečanosti; ljudstva pa se je vse trlo. Prišel je tudi fotograf da je stare tri pare zajel, posnel in izobrazil.

Iz Trsta. (Naše šole.) Tudi nam se zavolj šol ne godi nič bolje, kakor vam Korošcem. Vaše otroke silijo v nemške, naše pa v laške šole. Naš mil. g. škof Glavina so se pritožili zavolj šole v Šklednji blizo Trsta, ker se otroci še krščanskega nauka ne morejo učiti, če ne znajo brati slovenskega katekizma. Dež. šolski svet se je pa mil. g. škofu postavil nasproti in ukazal, naj se uči le vse po laško. Zdaj smo radovedni, kako se bo ta pravda končala. Tudi v mestu hočemo dobiti slovensko šolo in se bomo do Dunaja pritožili zavolj nje. Lahki se je branijo na vso moč, pa zmagala bo nazadnje pravica.

Iz Dunaja. (Koristna postava.) Prišla bo postava, ktere smo že dolgo želeli. Kakošna pa? Poslanec Lienbacher jo je izdelal, in po novem letu pride že v razgovor v državnem zboru: po tej postavi bo vsak kaznovan, kdor prodaja slabo blago za dobro, pavolo za platno (prt), mast za puter, mleko za smetano, zavrelico za vino itd. Vsak bo kaznovan, kdor meša slabo blago med dobro, postavim, fižol med moko, vodo in spirit med vino, itd.

Sleparije je bilo že toliko med svetom, da človek že ni mogel več dobiti poštenega blaga; kamor je prišel, so ga opeharili; za pošten in težko zaslužen denar je dobil nepošteno blago. Liberalci, dokler so oblast imeli, niso branili za te sleparije. Odkar so pa slovanski in katoliški poslanci dobili več moči v roke, obrača se vse na bolje. Nemško-katoliški poslanec Lienbacher je imel res dobro misel, da je izdelal tako postavo. Sprejeta bo gotovo. Bodimo tedaj veseli, da na Dunaji nemajo več liberalci prve besede. Pri prihodnjih volitvah pa glejmo, da jim vzamemo vso moč. Za revno ljudstvo ne bo prej bolje, dokler se ne zdrobi vsa moč liberalcev in nemškutarjev, kajti oni niso prijatelji delavnega ljudstva.

Kaj dela politika

Na Dunaji, v Pragi, v Ljubljani se podirajo banke in pride na dan, kako goljufujejo nezvesti služabniki. Vidi se pa tudi, da gospodarijo te banke slabo in lahkomišljeno. To bo morda dobro za naše poštene posojilnice. Denarni ljudje se bojo ogibali velikih bank, ker ne vejo in ne morejo vedeti, kaj se tam z denarjem godi; in nosili bojo svoj denar rajši v posojilnice. — 20. t. m. se snide spet državni zbor in ostane skupaj do velike noči. Potem pa se bojo precej razpisale nove volitve. Slovenci, pripravite se! — V Solnogradu se delajo priprave za katoliško vseučilišče, to so velike šole, v katerih se izšolajo duhovniki, sodniki, profesorji in zdravniki. Zbrani so bili č. gg. nadškof Eder, škof Haller, deželni glavar grof Chorinsky, dvorni svetovalec Lienbacher, knez Rohan, več državnih in deželnih poslancev, duhovnikov in drugih gospodov. Upati je, da bodo tako veljavni gospodje dosegli, kar želijo. Take šole v katoliškem duhu so nam živo potrebne. Kajti druge velike šole so take, da največ mladenčev, ki se na njih šolajo, pride ob vero, in potem delajo zdrážbo in preprič med vernim ljudstvom, sovražijo duhovnike in zapeljujejo ljudi v nevero.

Silno slabo gospodarijo liberalci prostožidarji na Francozskem. Mestni zbor v Parizu je naredil od l. 1878 za 340 milijonov dolgov, letne stroške pa je povišal za 50 milijonov. Mnihe in nune so pregnali iz šol in bolnišnic, zdaj morajo pa posvetne učence in strežnice drago plačevati. Tudi so nastavili veliko novih uradnikov, ker mogočni prostožidarji skrbijo le za to, da spravijo svoje ljudi v dobre službe. Še bolj na debelo zapravljajo pri državnem gospodarstvu. Dolgo to ne more več trpeti. —

Nemcem je domača zemlja že pretesna; zato gledajo na vse strani, kje bi si pridobili kaj nove zemlje: v Afriko in Avstralijo, na Nizozemsko (Holandsko) in v Belgijo, na Poljsko in v — Avstrijo. Zdaj govorijo o tem, da bi napravili nemško pomorsko društvo v Trstu. Tje hočejo priti s svojimi barkami in prevzeti vso Tržaško kupčijo; pa tudi železnico hočejo zidati čez Turrijske planine od Solnograda čez Beljak do Trsta, da bi imeli krajšo pot do Jadranskega morja. Do zdaj je pa še naš cesar gospodar v Trstu in bo tudi ostal, ako Bog dá. Če do resnice pride, se bo oglasil tudi on in Prusom povedal, čigav je Trst.

Gospodarske stvari.

Gorjé našim kmetom!

(Iz Kanalske doline.)

„Mir“ je v svoji 22. številki prinesel dopis iz Obirske fare pri Kapli z napisom: „Kmetije propadajo.“ Glejte, ravno taka je v Kanalski dolini!

Že dolgo bivam v tej dolini; kmalo bo četrstoletnja. Vedno opazujem trud in skrb tukajšnih prebivalcev, in jim želim vse dobro. Žalostnega srca moram reči, da blagostanje Kanalčanov hira, gospodarstvo propada. Zakaj propada? Temu je več vzrokov. Ta propad ni prišel kar čez noč, temuč polagoma se razvija nekaj časa nevidljivo, zdaj pa je očitno in občutljivo. Skusil bom te vzroke razložiti.

Do leta 1848 se je vozilo cesarsko in kupčijsko blago na Laško in iz Laškega čez Pontabel skoz kanalsko dolino, in vedno je bila velika cesta polna velikih vozov napreženih s tremi in štirimi pari konj. Pred gostilnicami se je vse gnjetlo; oštirji, ki so imeli gostilnice pod klanci in konje za pripravo, so bili „nobel“ in „gnadljivi“ ljudje. Takrat so bili vozniki gospodje, za drugo sukeno gospodo se oštirji niso kaj zmenili. V kovačnicah poleg ceste so mehovi v enomer zdihovali in pihali ogenj, da so bosim konjem pripravljali obutev ali podkve poostrili. Smejali so se kmetovalci, kedar so vozili seno iz planin ter ga po lepi ceni prodajali oštirjem za voznike konje. — Do omenjenega leta je tudi trta na Laškem obilno rodila; le kar v procesijah so se vozili Ziljani, Rožani in Podravčani po laško vino. — Zdaj so minuli ti zlati časi. Laške dežele je pograbil nenasitljivi Lahon; trta je pa tudi lahomom zvila, in če Lahoni kaj vina pridelajo, je carina tako visoka, da nam vsako laško vino skisa.

Ostal je bil pa vendar še en zaslužek cestinarjem; prevažanje dil in lesovja na Laško do Dunje, Kuž ali celo do Vidma. Den na den so vozili Ziljani dile do Žabnic; od Žabnic so jih pa domači vozniki spravljali na Laško. Železni konj z žarečimi očmi, ki se s premogom krmi in iskre z gostim dimom izhlapuje, vzel je kruh in zaslužek Ziljskim konjem in Kanalskim volarjem. Cesta je na eni polovici zaraščena, na drugi pa prazna in osamela od jutra do mraka. Celo vranksi so pobegnili od ceste, kjer ne dobivajo več zrnja med klatjem, in se sprehajajo po njivah, kjer spomladi delajo veliko škodo, ker pulijo sirk v klicah iz brazd. Kteri dan se pripelje kak Rezijan z lončarskim blagom iz Ljubnega. Pa ti vozniki ne potrebujejo niti sena niti gostilnic. Blizo kake vode ali studenca si zakurijo in skuhajo svojo pičlo južino, če je niso ubogajme naprosili.

Drugi lep zaslužek so imeli Kanalčanje od živinoreje; redili so in gleštali lepe trope ovac in koz. Kdor je hodil na Višarje, vsak se je čudil lepi drobnici, ki se je pasla na planini, in skalovje vrh planin je bilo o poletnem času vse živo snežnobelih jaguget, ki so se na paši pri dišečih travicah in vonječih cvetlicah prav dobro počutili. Le malo soli so si včasih želeli, da so se je nalizali, in dobro je bilo. Kaj ali tudi to gospodarstvo propada? Žalibog da! — Kako pa da? No,

takole, prav po naravnem potu; uzrokov temu je pač več.

Lepe bojsne (ovce) so „delale“ lepe mladiče, jagnjeta. Okoli velike noči, časih že v postu so zahajali v dolino kupci iz Leške doline (tu jim pravijo „Lesaharji“), so lazili od troparja do troparja, od hleva do hleva, so se dobrikali, nemara tudi legali, da so si priskrbeli potrebno število jagnjet od sesca, 8—10 tednov starih. Po veliki noči so jih gnali cele trope v svojo dolino, kjer so jih pasli na svojih lepih planinah in drugo leto pitali, potem pa prodali v nemške dežele in na Francosko. Ta kupčija zdaj peša, ker je Bizmark visoko carino postavil na avstrijsko živino, bodisi drobno ali debelo, ktera se hoče na Nemško izvoziti. Vsled tega se jagnjeta slabo plačujejo, troparjem pa ne kaže več rediti toliko drobnice.

(Konec pride.)

Za poduk in kratek čas.

Pregled Krške škofije.

Raynokar smo dobili novi imenik Krške, t. j. Koroške škofije. Tudi „Mirovi“ bralci bi morda radi kaj zvedeli iz teh bukvic, zato jim povemo naslednje številke. Naša (Krška) škofija šteje 339.962 katoliških vernikov, 991 cerkev in kapelic in 432 duhovnikov. Far je vseh 267, med njimi pa 32 izpraznjenih (brez duhovnika). Kuracij je vseh 86, med njimi 49 izpraznjenih. Med 353 samostojnimi duhovnijami je tedaj 81 izpraznjenih. Kaplanov je samo 46, izpraznjenih pa je 110 kaplanij. Izmed 21 beneficij jih je 16 izpraznjenih. Far, kuracij, kaplanij in beneficij je skupaj izpraznjenih 207; v dušnem pastirstvu delujočih pa je le 317 gospodov, tedaj ne bo dolgo, da jih bo ravno za polovico pre malo! Da bo vpridhodnje kaj boljše, tudi ni upanja, kajti zdaj se jih za duhovski stan pripravlja samo 26 mladih gospodov, namreč v četrtem letu 5, v tretjem 7, v drugem 6, v prvem 8. Pričakovati je tedaj le kakih 6 novomešnikov vsako leto, umrje pa duhovnikov po 10 do 15 na leto. Lani jih je k sreči samo 7 umrlo, namreč č. gg. Tanzenberger, Grum, Nepozitek, Jožef Andrejaž, Janez Božič, Matija Hattler in Tomaž Srčnik. Upokojenih gospodov je bilo 36.

Menihov in nun šteje Krška škofija: Benediktinci v Št. Pavlu in Celovcu 31 očetov; jezuiti v Št. Andražu 17 očetov; kapucini v Celovcu 6 očetov in 5 bratov; kapucini v Volšberku 5 očetov in tri brate; serviti v Lukavi 6 očetov in 2 brata; serviti v Kočanah 3 očete; usmiljeni bratje v Št. Vidu 3 očete in 9 bratov. Uršulinke v Celovcu imajo 26 mater in 20 sester; elizabetinke v Celovcu 26 mater in 9 sester; dominikanke v Brežah 6 mater in 3 sestre; šolskih sester je v Doljah v Belanski dolini 5, v Št. Vidu 5; usmiljenih sester od sv. Križa pri bolnih v Celovcu 5; usmiljenih sester iz Zamsa na Tirolskem je pri Gospi Sveti 6; hčera krščanske ljubezni sv. Vincenca Pavlanskega iz Grada so v Volšberku 4; sester nemškega reda je v Brežah 13; hčera Božje ljubezni v Št. Andražu 14.

Duhovski imenik Krške škofije nam tudi bolj

resnično pové, koliko je Slovencev na Koroškem, kakor pa ljudsko štenje od l. 1879. Ako se namreč soštejejo prebivalci slovenskih far in se jih nekaj odbije pri slovenskih mestih in trgih, nasprotno pa prišteje okoli 4000 Slovencev v Celovcu in 1000 v Beljaku, najdemo, da je Slovencev na Koroškem okoli 127.000, pa jih bo še več, ker nismo šteli mnogih slovenskih naseljencev v nemških krajih, na pr. okoli Št. Vida in Trga. Ako se vse prebivalstvo na Koroškem ceni na 350.000, potem je Nemcev 223.000, Slovencev pa 127.000 ali Nemcev 64%, Slovencev pa 36%, t. j. iz 100 ljudi je 64 nemških in 36 slovenskih. Ljudsko štenje pa je pokazalo 70% Nemcev in 30% Slovencev, katerih so našeli samo 101.000, To je bilo lahko mogoče, ker so cele slovenske vasi šteli za nemške, kakor smo v „Miru“ že povedali. V Št. Jurji nad Celovcem so našli samo 4 Slovence, v Št. Jakobu pa le 2. Očividno so šteli vsakega za Nemca, da je znal le par nemških besed. V slovenskem Pliberku so videli same Nemce, tudi v Borovljah veliko več Nemcev, ko Slovencev. V vseh omenjenih krajih pa so pridige slovenske, ker bi ljudje nemških pridig ne razumeli. Vender so se pustili zapisati za Nemce!

Med slovenskimi in mešanimi farami so največe: Stolna fara v Celovcu ima 7100 duš, druga mestna fara 6872, tretja Celovška fara 2352 duš; Pliberska 4118, fara pri D. M. na Jezeru (Prevaljska) 5082, Železna Kapla 3148, Šmihel pri Pliberku 2379, Št. Jakob v Rožu 2343, Črna 2075, in Guštanj 2043 duš.

Smešničar.

Nek liberalcec je rekel v družbi: „Jes verjamem samo to, kar sam vidim.“ Neki kmet mu odgovori: „Jes pa v vašo glavo ne vidim, kakošna je od znotraj; pa vender verjamem, da so vaši možgani nekoliko prismojeni.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Božičnico je naredila družba sv. Vincencija svojim dijakom in siromašnim dečkom. Kar so podarili blagi dobrotniki, razdelilo se je pri lepo razsvitljenem božičnem drevesu. — Tudi v bogoslovskem semenišči so napravili božičnico. Semeniški vodja č. g. kanonik Schellander so mladim gospodom govorili nekaj primernih besed, gg. bogoslovci so pa lepo zapeli. Pričujočih je bilo tudi več gg. profesorjev bogoslovja. — V semenišči so napravili tudi lastno konferenco družbe sv. Vincencija. To je posnemanja vredno tudi po drugih škofijah, kajti s tem se navadijo gg. bogoslovci skrbeti in misliti na uboge, katerih je v naših časih čedalje več. — Družtvo katoliških rokodelskih pomočnikov je napravilo v svoji hiši v božičnih praznikih troje gledišnih predstav. Ljudstva se je vse trlo. Igrali so prav dobro. Posebno se je ljudem dopadal „Egiptovski Jožef.“ Pri prvi predstavi se je odkrila podoba očeta Kolpinga, kateri si je te družbe zmislil in jih prvi snoval. K tej slovesnosti so prišli tudi mil. g. knezoškof Funder. Z lepimi besedami so pomočnike opominjali, naj

ostanejo zvesti sv. katoliški veri. — Velik strah so imeli v Beljaku v gledišču (teatru); nekdo je zaklical, da gori. Vse se je gnjetlo proti vratom, še čudo, da nobenega niso stlačili. Pokvečenih jih je pa več. — Kupčijski minister je dovolil, da smejo tudi drugi ljudje delati dopisnice, pa na njih mora biti po nemško tiskana beseda „Correspondenzkarte“; zraven nemškega napisa smejo biti napisani tudi v drugih jezikih. Zdaj pa prašamo: ali je „Correspondenzkarte“ nemška beseda? „Correspondence“ in „carta“, to je čudna nemščina! — V Trbižu in okolici so imeli na Št. Janžev dan precej močen potres. — Znani liberalci in poslanec nemških Pemecev, dr. Russ je kupil graščino Smerečje (Emersdorf) pri Celovcu. On je slovenske rodovine, njegova zlahta je še zdaj na Kranjskem; vendar je najhujši Nемеc. Bomo videli, ali bo tudi tukaj roval in rogovilil proti Slovencem? — Služba organista se oddá v neki slovenski fari na Koroškem. Ponudbe naj se pošiljajo na vredništvo „Mira“. — V Steinfeldu pri Greifenburgu na nemškem Koroškem so napravili šolo, kjer se bojo učili plesti jerbase. Tudi bodo nasadili veliko vrb, da bojo imeli lastne vrbove veje za pletenje. To je hvale vredno. Slovenci tudi vi poskusite kaj tacega! Slišimo, da mislijo tudi v Železni Kapli napraviti šolo za pletenje jerbasov. To bi bilo res dobro, da bi ljudje dobili kaj za služka. Saj je v Kapli velika revščina, odkar je zmenjkalo rude. — Za pogorelce v Vratnej vasi se je vsega nabralo 12.303 gld. Proti škodi 300.000 to se ve da ni nič. — Čujte, kaj žganje dela: v Belanski dolini na nemškem Koroškem je neki berač zmrznil, ko se je prej žganja napil in obležal na cesti; posestnik Theuerer, ki se je od samega žganja že ves tresel, se je nedavno ustrelil; od žganja pijani Ledererjev sin pa je nekoga napadel z nožem in ga ranil, pa bil je toliko zmešan, da ni zadel tistega, kterega je mislil. Pri sv. Jederti v lavantinski dolini je krčmar zapodil dva pijanca; pa eden se je obrnil in preparal oštirju trebuh. — V Št. Vidskem okraju so spet dva oropali. Prijeli so že oba roparja. Oropana človeka sta bila oba pijana. — V Št. Jurji pri Jezeru so spet našli nekaj rimskih grobov. — V Celovski kmetijski šoli je 33 učencev. — Kornel Liegel, sin celovškega bukvarja, sedaj bukvar v Beljaci, je pred 14 leti izstopil iz katoliške cerkve in se za brezverca oglasil. Zdaj pa se je zopet povrnil v čredo Kristusovo. V svojem pismu do vrednika „Volksblatt“ ovega pravi na blizo: „Odstopil sem od vere, ker se mi je zdelo, da je katoliška cerkev nasprotna svobodi in napredku. Zdaj pa vidim, da smo svobodo priborili le sleparjem. Ljudstvo je zbegano in sprideno in vendar liberalni listi še vedno lažejo o nekem „napredku“. Grdo, nepošteno življenje se ne vjema z napredkom.“ Mož ima prav. — Neki kmetici v Kotu (Belanska dolina) je kmečki zdravnik „Frauenmessner-Franzl“ zapisal svinčenega kisleca (Bleioxyd) naj bi si ž njim umivala noge. Kmetica pa je strupeni kislec izpila, ker je mislila, da bo prej pomagalo. Umrla je kmalu potem v hudih bolečinah. — „Fr. St.“ hvali Celovško hranilnico, kaj je že vse storila dobrega. Najlepše, kar bi storiti zamogla, bi bilo pa to, ko bi dolžnim kmetom znižala obresti. — Deželna vlada si mnogo prizadeva, da bi odpravila

prehudo žganjepitje, pa svoje oklice razglašala po nemško; če hoče pri Slovencih kaj opraviti, naj jim piše po slovensko. — Zdaj ob novem letu opominjamo č. bralce na leposlovni list „Kres“, kteri izhaja v Celovcu v tiskarni družbe sv. Mohora. Velja za pol leta 2 gld. Ta list prinaša po-vesti, pesmi, zgodovinske, jezikoslovne in druge učene ali pa kratkočasne spise. — Na božični dan je šel sneg; stari ljudje pravijo, da to pomenja hudo vojsko. Tudi večerno žarenje nebá, ki se je lani videlo, pravijo, da kaže na vojsko. Saj bomo videli. — Iz Šmihela prejeli smo lep dopis o življenji, smrti in pogrebu blagega gospoda župnika Hafnerja. Ker smo bili pa s spisi preobloženi, in je dopis precej obširen, morali smo ga odlečiti za prihodnjo številko. Brez zamere! Tudi dopis iz Žrelca pride še le prihodnjič.

Na Kranjskem. V Ljubljani se snuje šolska družba sv. Cirila in Metoda. Taka nam je živo potrebna. — Mil. novi g. škof Ljubljanski sprejemajo razna društva in posamezne ljudi ter govorijo z vsakim prav prijazno, tako da so jih ljudje kar veseli. Pretekli teden so šli v Gorico, poklonit se mil. g. nadškofu. — Prof. Šuklje je prestavljen na Dunaj. — Tudi božičnico ljubljanskih katoliških pomočnikov so počastili s svojim prihodom tamošnji mil. g. knezoškof Misia. — V Smartnem pri Kranji se je ubil veliki zvon. — V Novem mestu so ustanovili slovensko pevsko društvo. — V Dobljčah pri Črnomlji so napravili čitalnico. — Na Raki sta šla kmeta B. in Žabkar na lov. B. se spodtakne, puška se sproži in po nesreči ravno v Žabkarja in ga umori. Nesreča nikoli ne spi! — V Ljubljani je prišla eskomptna banka na kant. Nje vodja Zenari jo je okradel za več ko 100.000 gld.; ko se je pa to zvedelo, je sam sebe ustrelil. Dosti ljudi je prišlo ob svoj denar. Slepar Zenari je bil hud nemškutar. Bomo videli, če bojo nemškutarji tudi o eskomptni banki toliko pisali, kakor so in še pišejo o banki „Sloveniji.“ — V Ljubljani je dosti ponarejenih srebrnih goldinarjev med ljudmi. Varujte se jih! — Tiskar J. Krajec v Novem mestu tiska zdaj na novo prelepi roman „Babica“, ki ga je v češkem jeziku spisala Božena Nemečova, na slovensko preložil pa Fr. Cegnar.

Iz Kočevja. Šolski nadzornik za naš okraj je postal g. profesor V. Ambrož, brat vašega č. g. dekana Ambroža v Kapli. Pač dobro, da smo se znebili nemškutarja vit. Gariboldija. Gosp. Ambrož je bil iz Maribora prestavljen v Kočevje. Zdaj so pa vendar spoznali, da je mož nekaj vreden, ker so ga postavili za šolskega nadzornika. Nam je že prav! Mislim, da bo vas Korošce to zvedeti veselilo.

Na Primorskem. V Trstu so napravili lahoni neko društvo, v kterega lovijo okoličane, da jih hujskajo proti Kranjcem. Uboge reve, ali ne vejo, da so sami na kranjsko-slovenski zemlji? Kranjska je nekdanj segala daleč noter v Istro in celo do Reke. — Dolinska čitalnica si je spet slavne-ga rodoljuba č. g. dekana Jana izvolila za predsednika.

Na Štajerskem. V Pragarskem je nek me-sarski hlapec umoril juda Bauerja in mu vzel 700 gld. denarja. Imajo ga že v Celji zaprtega. — V Mariboru je zborovalo slovensko društvo. Pritožili

so se, da je vlada še tako malo storila za Slovence, in svetujejo slovenskim državnim poslancem, naj z Dalmatinci napravijo poseben jugoslovanski klub. — Blizo Pake so tolovaji napadli posestnika Zlomška in Vogelna, ter jima vzeli 100 gld. — V Konjicah je bila nova meša o. benediktinca č. g. Lavoslava Napotnika. — Štajerski duhovniki se bojo pritožili proti šolam nemškega šulferajna, ker se otroci na teh šolah ne naučijo nič krščanskega nauka. — V Jirsovcih nad Ptujem je Fr. Lešnik zaklal krojača Tašnerja. — Na neki šoli na spodnjem Štajerskem so nemškutarji med otroke razdelili nekaj nemških molitevni bukev. Otroci so pa šli h bukvarju in so nemške bukvice zamenili za slovenske, ktere razumejo. Nemškutarji so tedaj zastonj segli v žepe.

Pridite predragi sosedi Korošci! Vino iz Janžkega vrha blizo Ptuja se proda 20 startinjakov od leta 79, 80 82 in 83 loco Monsberg št. 5.

Anton Sodja, puškar v Borovljah (Ferlach Kärnten) izdeluje in prodaja vsakovrstne puške. Vse so dobro preskušene. Cenike pošilja zastonj.

Za novoletna darila

se posebno priporočajo moji vsakovrstni

šivalni stroji,

ki se lahko plačajo tudi na mesečne obroke.

Cenike pošiljam zastonj.

Tudi se take mašine pri meni popravljajo.

Podpisani priporočuje se p. n. občinstvu, posebno prečastiti duhovščini, za izdelovanje slik, podob, oltarjev, prižnic, križevih potov itd. iz lesa, iz kamna in iz pravega angleškega Portlandmarmor-cementa. Vse cerkvene dela in prenovljenja spadajoča v mojo stroko izdelujem trdno in po najnižji ceni.

Fr. Ozbič,

cementni tehnik, podobar in pozlatar
šolske ulice št. 17. v Celovcu.

Izurjen godec išče službo organista ali pevovodje. On ima 13 let prakse, zna izvrstno igrati na trompete, gosli „flügelhorn“ itd. pa tudi v note staviti. Dopisi na vredništvo „Mira“.

„Jur s pušo“ ima železno dušo in hudo pušo, ktero je kupil v Borovljah. Dvakrat na mesec naredi velik lov na dihurje in nemčurje, lahone in framazone. Velja za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Izhaja v Trstu, po novem letu v večji obliki. Kdor ga ne naroči, mu je lahko žal, in ga bo še rad pri drugih izposojeval.

Loterijske srečke

od 3. januarja.

Line	10	13	48	24	37
Trst	58	86	46	1	16

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	50
rž	4	80	6	—
ječmen	4	10	5	—
oves	2	35	2	75
heda	3	10	4	—
turšica	3	30	4	15
pšeno	8	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	—	—	—	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	—	6	25
krompir	1	20	1	50

	na kilo	
	gld.	kr.
goveje meso	—	60
telečje meso	—	66
svinjsko meso	—	64
koštrunovo	—	44
maslo	1	10
puter	—	98
prekajen špeh	—	76
frisen špeh	—	60
mast	—	74
100 kil sena	2	—
100 kil slame	1	50
100 kil deteljnega semena	45	—

Žitne cene so še zmirom enako nizke. Deteljno seme se je nekaj dražje plačevalo, menda zato, ker ga je bilo le malo na trgu.

V tretjič pridejo na dražbo:

- 12. jan. Pirkerjeva kmetija v Mettersdorfu, cenjena 2882 gld. pri okrajni sodnji v Št. Pavlu.
- 16. jan. Posestvo Lize Marktl v Žabnicah, cenjeno 1434 gld. pri okr. sodn. v Trbižu.
- 19. jan. Holzbauerjeva kmetija v Št. Martinu pri okr. sodn. v Št. Pavlu.
- 22. jan. Mart. Moserjeva kmetija v Stallhofen cenjena 3775 gld. pri okr. sodn. v Zgornji Beli.
- 23. jan. Kolmanova kmetija v Predhomen (Vordergumitsch), cenjena 2019 gld. pri okr. sod. v Volšberku.
- 31. jan. Kacičeva kmetija v Štosavi, cenjena 4082 gld. pri okr. sod. v Podkloštru.